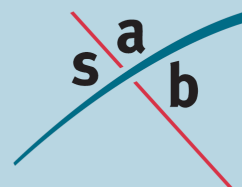

Nader onderzoek Wet natuurbescherming
Huismus en rugstreeppad

Castricum, Brakersweg

Datum: 3 oktober 2018
Projectnummer: 170112

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	5
2.1	Verboden en zorgplicht	5
2.2	Opzetvereiste	6
2.3	Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing	6
3	Ecologie van soorten	8
3.1	Huismus	8
3.2	Rugstreeppad	8
4	Onderzoekmethodiek	10
4.1	Huismus	10
4.2	Rugstreeppad	10
5	Resultaten huismus	12
5.1	Onderzoeksomstandigheden	12
5.2	Resultaten veldonderzoek	12
6	Resultaten rugstreeppad	13
6.1	Onderzoeksomstandigheden	13
6.2	Resultaten veldonderzoek 11 mei 2017	13
6.3	Resultaten veldonderzoek 31 augustus 2018	15
7	Conclusie en advies	18
7.1	Huismus	18
7.2	Rugstreeppad	18
7.3	Broedperiode vogels en zorgplicht	19
7.4	Vervolgstappen	20

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de Brakersweg 67 te Castricum bevindt zich een bedrijventerrein met kassen en bijbehorende bedrijfswoning. Een particulier ondernemer is voornemens op deze locatie nieuwbouw te ontwikkelen. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Uit natuurwaardenonderzoek moet blijken dat de natuurwet- en regelgeving de haalbaarheid van het plan niet in de weg staat. SAB heeft reeds in maart 2017 een eerste verkennend onderzoek (quick scan natuur) uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat soortgericht nader onderzoek naar huismussen en de rugstreeppad noodzakelijk was om met zekerheid de aan- of afwezigheid aan te tonen. Voorliggende rapportage zet de bevindingen van dit nader onderzoek uiteen.

1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied bevindt zich aan de rand van de kern van Castricum (provincie Noord-Holland). Castricum ligt in de regio Kennemerland tussen Beverwijk en Alkmaar. Castricum ligt ten oosten van het Noord-Hollands duingebied en ten westen van het Alkmaardermeer. De A9, N203, N246 en de N513 zijn de voor Castricum belangrijkste verkeersaders.

Het plangebied ligt in een woonwijk met voornamelijk vrijstaande huizen en twee-onder-een-kapwoningen. Het plangebied ligt aan de rand van de wijk; direct ten noorden van het plangebied liggen kleinschalige landbouwgronden en de N513. Het plangebied bestaat uit een oud bedrijventerrein waar enkel nog het frame van een oude kas op aanwezig is. Daarnaast is ten westen een woonhuis met aanliggende garage een houten bungalow en een tuin aanwezig. Langs de grenzen van het plangebied is een ijzeren hekwerk of een lage heg van haagbeuk aanwezig. Het plangebied is grotendeels onverhard en er staan enkele bomen en hagen langs de randen en in de tuinen van het woonhuis. In het zuidelijk deel van het gebied is recent een tuin aangelegd. Hier is onder meer recent een gazon ingezaaid en is een wal met opgaande beplanting aangelegd. Het plangebied wordt in het zuiden begrensd door een watergang. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging en begrenzing van het plangebied weer.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Earth. Be-
werking: SAB.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal nieuwbouw in het plangebied zijn gerealiseerd. Er wordt een villa met bijgebouw en een vrijstaande barn in het gebied beoogd, de barn zal worden ingericht als gastenverblijf. Daarnaast zal het perceel volledig worden heringericht met groen, bomen en een boomgaard en er zal een natuurvijver worden gerealiseerd. Navolgende afbeelding geeft een schets van de gewenste situatie.

Tekening gewenste situatie (bron: Studio Anja)

Bij de toekomstige bouwwerkzaamheden op de locatie wordt rekening gehouden met beschermde soorten, zo blijkt uit informatie van de initiatiefnemer. Zo duren de graafwerkzaamheden maar kort, en zullen eventuele plassen direct worden gedempt.

2 Wettelijk kader

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.1 Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Het vernielen van nesten is verboden en het verstoren van nesten is enkel toegestaan indien geen sprake is van een negatieve invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

De huismus valt onder de Vogelrichtlijn.

2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te onttwortelen of te vernielen.

De rugstreeppad valt onder de Habitatrichtlijn en het verdrag van Bern.

2.1.3 Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te onwortelen of te vernielen.

2.2 Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.3 Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Noord-Holland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de hande-

lingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

3 Ecologie van soorten

3.1 Huismus

De huismus is sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is voornamelijk gebonden aan menselijke bebouwing. Ook voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem aanbiedt. De huismus is geen zeldzame soort, maar is de afgelopen jaren wel sterk achteruit gegaan. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in bebouwd gebied dient vanwege zijn associatie met de mens en zijn relatief algemene voorkomen vaak rekening gehouden te worden met aanwezigheid van de huismus.

De huismus broedt in losse kolonies van enkele tot tientallen nesten. Grotere kolonies hebben vaak een beter broedresultaat dan kleinere kolonies. Kolonies groter dan 25 broedparen hebben een positief broedsucces en zijn zelfvoorzienend. Ook gaan nakomelingen op zoek naar andere kolonies. Bij kolonies kleiner dan 10 broedparen is vaak een negatief broedsucces en zijn individuen uit andere kolonies nodig om de verliezen aan te vullen. Bij kolonies tussen de 10 en 25 broedparen wisselt het broedsucces.

De huismus is zeer honkvast en stelt een aantal voorwaarden aan een geschikt leefgebied:

- Nestplaats: allereerst dienen geschikte nestplaatsen voorhanden te zijn. Huismussen broeden vaak onder pannendaken met ronde dakpannen. Onder platte pannen is te weinig ruimte om te broeden. Andere geschikte kieren in bebouwing worden ook gebruikt. De nestplaatsen liggen meestal niet in de volle zon, aangezien dakpannen door de zon erg heet kunnen worden;
- Voedsel: binnen maximaal enkele honderden meters van de nestplaats dient voedsel aanwezig te zijn. Volwassen dieren eten zaden van grassen en onkruiden, insecten, bessen, bloemknoppen, maar ook al het voedsel wat de mens aanbiedt, zoals voedsel uit voedersilo's en etensresten. De voedselvoorziening moet het gehele jaar aanwezig zijn. In de broedperiode hebben de jongen eiwitrijk voedsel nodig, zoals bladluizen, muggen, vliegen en rupsen. Daarom moeten struiken, of andere vormen van groen aanwezig zijn waarin de huismussen dit voedsel voor hun jongen kunnen vinden;
- Water: huismussen hebben water nodig. Dit vinden ze op allerlei plekken, zoals in een dakgoot of een speciale drinkbak;
- Beschutting: huismussen zijn een makkelijke prooi voor roofdieren zoals sperwers. Binnen enkele meters van de voedselbronnen dient daarom beschutting aanwezig te zijn. Dit bestaat voornamelijk uit dichte, of groenblijvende struiken.

De huismus gebruikt zijn nest het gehele jaar door. Voornamelijk tijdens de broedperiode (april tot en met augustus) en tijdens vorstperiodes is de huismus erg afhankelijk van de broedplaats. Eventuele verstoringen aan het nest mogen daarom in ieder geval niet in deze periodes plaatsvinden.

3.2 Rugstreeppad

De rugstreeppad is een typische pioniersoort en komt oorspronkelijk voor op terreinen met een hoge dynamiek, zoals uiterwaarden. Tegenwoordig vindt de soort geschikt

leefgebied op braakliggende terreinen en bouwterreinen. Hier heersen vaak de omstandigheden die de rugstreeppad nodig heeft om zich voort te planten. Het betreft voornamelijk kaal en goed vergraafbaar zand. De soort verblijft overdag namelijk vaak onder de grond en is 's nachts actief. Hij graaft zich in of schuilt in holen of holtes onder de grond. Ook kan hij zich verbergen onder elementen, zoals stenen of houten platen. Als voortplantingswater worden kleine, ondiepe en kale poeltjes gebruikt. In deze wateren zijn geen natuurlijke vijanden aanwezig.

De voortplantingsperiode loopt van half april tot en met september. De meeste kooractiviteit vindt in een korte periode plaats vanaf de tweede helft van april, maar vooral in mei. Het roepen kan doorgaan tot in augustus.

De volwassen dieren eten voornamelijk insecten als vliegen en mieren, maar ook spinnen en andere ongewervelden. De larven eten hoofdzakelijk organische materiaal, algen en indien beschikbaar delen van vaatplanten.

4 Onderzoekmethodiek

4.1 Huismus

Het inventariseren van huismussen vindt plaats door zichtwaarnemingen. Door ongeveer een uur in een bepaald gebied te inventariseren wordt een goed beeld gekregen van de aan- of afwezigheid van huismussen in een gebied. Bij deze inventarisatie wordt gelet op locaties van nesten en het gedrag van de huismus (bijvoorbeeld foera-geergedrag en vluchtgedrag). Aanwezigheid van huismusnesten kan op verschillende manieren worden aangetoond. Er mag uit worden gegaan van een huismusnest bij de volgende waarnemingen:

- 1 Waarneming van nest of nestbouw;
- 2 Bezoek van een huismus aan een potentiële nestplaats;
- 3 Transport van voedsel of ontlastingspakketjes;
- 4 Bedelende jongen in een nest;
- 5 Van 10 maart tot 20 juni een zingend mannetje;
- 6 Van 10 maart tot 20 juni aanwezigheid van een paartje;
- 7 Van 10 maart tot 20 juni baltsgedrag.

De laatste drie type waarnemingen zijn het makkelijkst te doen. Nadeel is wel dat de precieze nestlocatie dan nog niet geheel duidelijk is. Als het mogelijk is, dient gewacht te worden tot een huismus een potentiële nestplaats echt bezoekt (bijvoorbeeld in nestkast vliegen, of onder dakrand kruipen). De laatste drie type waarnemingen dienen onder de juiste onderzoeksomstandigheden uit te worden gevoerd. Droog, weinig wind, in de ochtend vanaf 1 à 2 uur na zonsopkomst op geluidsluwe momenten.

Om afwezigheid van de huismus met voldoende zekerheid vast te stellen, dienen twee inventarisatierondes in de periode van 1 april tot en met 15 mei te worden uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal tien dagen (Soortenstandaard Huismus, 2014).

4.2 Rugstreeppad

Het aantonen van aan- of afwezigheid van de rugstreeppad kan op verschillende manieren.

Voor het inventariseren van voortplantingswater, is het luisteren naar kooractiviteit het meest gebruikelijk. Een dergelijke inventarisatie bestaat uit twee onderdelen. Afhankelijk van wat tijdens deze verschillende onderdelen wordt waargenomen, dienen beide onderdelen uitgevoerd te worden. Allereerst dient onderzoek uitgevoerd in de vorm van het luisteren naar kooractiviteit. Dit wordt uitgevoerd in de vorm van drie veldbezoeken. Twee daarvan worden uitgevoerd in mei en één in midden juli. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in de avond bij geschikte weersomstandigheden: relatief warm, windstil en indien mogelijk na zware regenval. Indien kooractiviteit van de rugstreeppad wordt vastgesteld, is nader onderzoek noodzakelijk, om te beoordelen of ook sprake is van voortplanting van de rugstreeppad. In dat geval moet nog gezocht worden naar de aanwezigheid van eisnoeren of larven van de rugstreeppad. Er dient dan tweemaal in de maanden juni en juli geschikte voortplantingswateren bemonsterd te worden met gebruik van een fijnmazig schepnet.

De aanwezigheid van rugstreeppadden in een gebied kan verder worden aangetoond door op vochtige avonden in potentieel landhabitat met een zaklamp op zoek te gaan naar rugstreeppadden. Ook kan op de grond liggend plaatmateriaal worden omgedraaid, op zoek naar rustende rugstreeppadden.

Het onderzoek naar de rugsteppad is uitgevoerd in het voorjaar van 2017. Aanvullend is in de nazomer van 2018 een veldbezoek aan het gebied gebracht, om te onderzoeken of de locatie nog steeds geschikt leefgebied vormt voor deze soort.

5 Resultaten huismus

5.1 Onderzoeksomstandigheden

Navolgende tabel geeft de onderzoeksomstandigheden weer van het huismusonderzoek. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de periode 1 april tot 15 mei 2017, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, zoals geadviseerd in de Soortenstandaard Huismus (RVO, 2014). Uit onderstaande tabel blijkt dat tijdens het eerste onderzoek motregen was gevallen en dat de wind vrij krachtig was. Daarom is extra aandacht besteed aan huismussen in de omgeving. In de kern van Castricum werden verschillende zingende huismusmannetjes waargenomen, daaruit concludeerden we dat de onderzoeksomstandigheden goed genoeg waren om deze ronde doorgang te laten vinden.

Datum	Tijd (start)	Tijd (eind)	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)	Neerslag
04-05-2017	11:00 uur	12::45 uur	11	3-4	Een kwartier motregen, daardoor langer gebleven.
15-05-2017	09:30 uur	10:45 uur	16	3	Geen

5.2 Resultaten veldonderzoek

5.2.1 Eerste onderzoeksrunde

De eerste onderzoeksrunde voor het huismusonderzoek vond plaats op 4 mei 2017. Tijdens dit onderzoek is één huismus in het plangebied waargenomen. Deze huismus kwam aanvliegen vanuit het oosten, landde in begroeiing van de schuur in het plangebied en vloog een paar seconden later verder in oostelijke richting. Andere huismussen zijn tijdens dit veldbezoek niet in het plangebied vastgesteld. Deze onderzoeksrunde gaf daarom geen aanwijzingen die duiden op een nest van de huismus in het plangebied. Daarnaast werden de groenstructuren in het plangebied niet door de huismus gebruikt ter beschutting of als foerageergebied.

5.2.2 Tweede onderzoeksrunde

De tweede onderzoeksrunde voor het huismusonderzoek vond plaats in de ochtend van 15 mei 2017, onder goede weersomstandigheden. Tijdens dit onderzoek was de huismus in het plangebied afwezig en zijn tevens geen sporen van de huismus vastgesteld. Deze onderzoeksrunde gaf daarom geen aanwijzingen die duiden op een nest van de huismus in het plangebied. Daarnaast werd de buitenruimte van het plangebied niet door de huismus gebruikt ter beschutting of als foerageergebied.

5.2.3 Aanwezigheid essentiële elementen

De essentiële leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. In het plangebied zijn geen essentiële functies van de huismus vastgesteld.

6 Resultaten rugstreepad

6.1 Onderzoeksomstandigheden

Navolgende tabel geeft de onderzoek omstandigheden weer bij het onderzoek naar de rugstreepad.

Datum	Tijd (start)	Tijd (eind)	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)	Neerslag
11-5-2017	20:50	22:05	18	2	Droog, half bewolkt
31-8-2018	10:00	11:00	19	3	Droog, half bewolkt

6.2 Resultaten veldonderzoek 11 mei 2017

6.2.1 Veldbezoek

Bij het veldbezoek van 11 mei was op het terrein geen open water aanwezig. Op de locatie waar in de winter stagnerend water werd vastgesteld is een gazon aangelegd. Er waren nu dan ook geen vegetaties of vochtige plekken meer aanwezig die er op duiden dat er voor korte of langere tijd stagnerend water op het terrein staat. Ook op andere plekken binnen het onderzoeksgebied was geen open water aanwezig. Geschikt voortplantingswater voor de rugstreepad ontbreekt daarmee op het terrein. Omdat bij dit veldbezoek werd vastgesteld dat open water op de locatie niet aanwezig is en ook niet op de locatie te verwachten is, werden nadere onderzoeksrondes voor de vaststelling van voortplanting van de soort niet uitgevoerd.

Bij het veldbezoek werd op het terrein ook gezocht naar rustende en foeragerende rugstreepadden op land, door het omdraaien van stenen en andere voorwerpen en door het plangebied in de avond met een zaklamp af te zoeken naar foeragerende rugstreepadden. Op het terrein werd één rugstreepad waargenomen, die verscholen zat onder een steen aan de zuidzijde van het perceel, direct nabij de watergang die net buiten het plangebied ligt. De watergang zelf is breed en bevatte veel watervegetatie. Op de locatie waar de rugstreepad werd gevonden is vergraafbaar zand aanwezig (zie ook onderstaande afbeeldingen).

Bij het veldbezoek werd een rustende rugstreepad aangetroffen onder een steen (linkerafbeelding). Locatie aan uiterste zuidzijde van perceel waar de rugstreepad werd gevonden (rechteraafbeelding).

Andere rugstreeppadden werden niet waargenomen tijdens het onderzoek. In het onderzoeksgebied en de directe omgeving ervan werden ook geen roepende rugstreeppadden gehoord. Wel werden ten noorden van de Brakersweg op enkele honderden meters afstand van de onderzoekslocatie roepende rugstreeppadden gehoord uit de richting van de daar liggende vaart.

6.2.2 *Aanwezigheid essentiële elementen*

Op het terrein is geen geschikt voortplantingswater aanwezig. Wel bestaan delen van het terrein uit goed vergraafbaar zand. Uit informatie van de bewoners bleek in het vroege voorjaar van 2017 een dikke puinlaag uit de bodem van het perceel te zijn verwijderd. Deze laag puin was onder meer aanwezig bij de kassen en op de locatie van de recent aangelegde tuin. Bij de recent aangelegde tuin is aarde aangebracht.

Vergraafbaar zand is momenteel aanwezig op het pad, aan de achterzijde van het perceel, waar één rugstreeppad werd gevonden en waar een kering is gemaakt. Daarnaast is vergraafbaar zand aanwezig op de locatie van de voormalige kas en is vergraafbare zwarte aarde aanwezig in de net aangelegde tuin (zie onderstaande afbeeldingen). Direct rondom het huis is geen vergraafbare grond aanwezig. Deze omgeving bestaat uit gazon, bestrating en een al oude, begroeide tuin

Goed vergraafbaar zand is aanwezig aan de achterzijde van het perceel, bij het pad langs de watergang (foto linksboven) en op de locatie van de voormalige kassen (foto's rechtsboven en linksonder). De recent aangelegde tuin heeft een bodem van zwarte aarde (foto rechtsonder).

Een vergraafbare bodem vormt geschikt landhabitat waar de rugstreeppad zich kan ingraven en kan rusten. Een dergelijke omgeving kan zowel in de zomer als winter

dienen als verblijfplaats voor de rugstreeppad. De watergang ten zuiden van de planlocatie lijkt als voortplantingswater weinig geschikt. Rugstreeppadden planten zich bij voorkeur voort in vegetatieloos water zonder concurrentie van andere amfibieën of insecten (BIJ12 2017). Van dergelijk water is hier geen sprake.

6.2.3 **Beoordeling**

Bij toekomstige werkzaamheden is verstoring van rugstreeppadden mogelijk wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd. Zo kunnen rugstreeppadden worden gedood wanneer werkzaamheden plaatsvinden op locaties met vergraafbaar zand. Ook kunnen rugstreeppadden worden verstoord, wanneer werkzaamheden plaatsvinden direct nabij plekken waar rugstreeppadden ingegraven zijn en rusten. Verder is er de kans dat rugstreeppadden op de toekomstige bouwlocatie aanwezig zijn. Wanneer het woonhuis is gesloopt en de bodem verstoord is, ontstaat immers geschikt gebied voor de rugstreeppad om zich in te graven. Ook deze rugstreeppadden zouden bij werkzaamheden kunnen worden gedood. Zowel het verstoren van rugstreeppadden, als het doden ervan of het vernietigen van de verblijfplaatsen is verboden onder de Wet natuurbescherming.

Om de werkzaamheden te laten plaatsvinden, dienen er bij de werkzaamheden maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat rugstreeppadden op de werklocatie worden gedood of verstoord. Verder dient er, op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden en er nog steeds vergraafbaar zand aanwezig is, ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden, naast het toepassen van mitigerende maatregelen. Overtreding van de wet is dan niet uit te sluiten.

6.3 **Resultaten veldonderzoek 31 augustus 2018**

Om te beoordelen of er nog steeds vergraafbaar zand aanwezig is op de locatie, werd in 2018 nogmaals een bezoek aan het gebied gebracht. Hieronder het resultaat van dit onderzoek.

6.3.1 **Omgeving woonhuis**

De directe omgeving van het woonhuis bestaat evenals in het voorjaar van 2017 uit gazon, een al oudere aangelegde tuin en bestrating. Ook is een oprit bestaand uit grind aanwezig. Vergraafbaar zand komt op deze locatie nog steeds niet voor.

Voortuin (linkerafbeelding) en achtertuin met gazon (rechteraafbeelding) rond het woonhuis

6.3.2 *Locatie voormalige kas*

De locatie van de voormalige kas bestaat uit een kruidenrijke begroeiing met gras en een groot aantal verschillende soorten kruiden, zoals peen, guldenroede, teunisbloem, grote brandnetel en slangenkruid. De vegetatie is bodembedekkend aanwezig en open zand waar de rugstreeppad zich zou kunnen ingraven is hier niet aanwezig.

Kruidenrijke vegetatie op de locatie van de voormalige kassen.

6.3.3 *Tuin achterzijde perceel*

Aan de zuidzijde van het perceel is een aangelegde tuin aanwezig op een aarden wal. Ten tijde van het bezoek in 2017 waren de aangeplante bomen al aanwezig, maar bestond de bodem uit zwarte aarde. Nu is rond de bomen ook een dichte struiklaag en kruidlaag aanwezig. Vergraafbaar zand of aarde is niet aanwezig.

Impressie van de tuin en het gazon aan de zuidkant van het perceel.

6.3.4 *Pad achterzijde perceel*

Het pad aan de achterzijde van het perceel, waar bij het bezoek in 2017 vergraafbaar zand aanwezig was, is nu grotendeels bedekt met begroeiing van onder meer klimop. Op de onbedekte delen is een laag strooisel van bladeren of takjes aanwezig. Vergraafbaar zand is hier niet meer aanwezig.

Het pad aan de achterzijde van het perceel

7 Conclusie en advies

7.1 Huismus

In het plangebied op de Brakersweg te Castricum is nader onderzoek verricht naar de huismus en rugstreeppad. In het plangebied zijn geen essentiële functies van huismussen vastgesteld. Aangezien in de periode van 1 april tot 15 mei twee inventarisatierondes zijn uitgevoerd, en tijdens beide rondes geen essentiële functies van de huismus zijn vastgesteld, kan met voldoende zekerheid gesteld worden dat essentiële functies voor de huismus in het plangebied afwezig zijn. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is daarom voor de huismus niet noodzakelijk en het plan is daarmee -voor wat betreft de huismus- haalbaar in het licht van de Wet natuurbescherming.

7.2 Rugstreeppad

7.2.1 Essentiële elementen

In het plangebied is ook nader onderzoek naar de rugstreeppad verricht. Binnen het plangebied is geen voortplantingswater voor de rugstreeppad aanwezig. Bij het avondbezoek in mei 2017 werd op het terrein wel een rugstreeppad aangetroffen en bleek aan de zuid- en oostkant van het perceel, op de locatie van een recent aangelegde tuin en een voormalige kas, veel vergraafbare grond aanwezig. Verder werden in de wijdere omgeving roepende rugstreeppadden gehoord ten noorden van het perceel.

Uit informatie van de bewoners bleek dat in het vroege voorjaar van 2017 veel puin uit de grond te zijn verwijderd op de locatie van de recent aangelegde tuin en de voormalige kassen, waardoor pioniersomstandigheden (open, vergraafbare grond) waren ontstaan die geschikt zijn als rustplaats voor de rugstreeppad. Om te onderzoeken of in 2018 nog vergraafbaar zand aanwezig was op de locatie, werd eind augustus 2018 nogmaals een veldbezoek aan het gebied gebracht.

Bij het bezoek bleek dat de aangelegde tuin aan de zuidkant van het perceel inmiddels dusdanig begroeid, dat open, vergraafbare grond dat de rugstreeppad zou kunnen gebruiken om zicht in te graven, niet meer aanwezig was. Ook op de locatie van de kassen en op de locatie van het pad aan de zuidzijde van het perceel, bleek vergraafbare grond niet aanwezig.

Doordat op het perceel geen vergraafbaar zand aanwezig is, zijn essentiële elementen van de rugstreeppad momenteel op het perceel niet aanwezig.

7.2.2 Beoordeling

Het doden van rugstreeppadden op het perceel is momenteel niet te verwachten en ook is het niet te verwachten dat verblijfplaatsen van rugstreeppadden op het perceel worden vernietigd. Verder is verstoring van rugstreeppadden niet te verwachten, doordat deze op het perceel momenteel niet zijn te verwachten. De naburige percelen bestaan uit al oudere tuinen, met een dichte bodembedekkende begroeiing, waar rug-

streeppadden ook niet zijn te verwachten. Wel blijkt uit de NDFF-gegevens en uit het veldbezoek dat werd uitgevoerd in het voorjaar van 2017 dat de rugstreeppad in de verdere omgeving aanwezig is.

Wanneer in de toekomst bouwwerkzaamheden plaatsvinden op het perceel, zou wellicht leefgebied kunnen ontstaan voor deze soort. In de toekomst wordt op het terrein het oude huis gesloopt en wordt een nieuw huis gebouwd en wordt een 'Barn' gebouwd. Deze Barn wordt gebouwd aan de zuidoostkant van de perceel, op de locatie van de voormalige kas. Voor de aanleg van de nieuwe Barn zijn geen of nauwelijks graafwerkzaamheden nodig, zo geeft de initiatiefnemer aan. Het ontstaan van leefgebied voor de rugstreeppad is hier daarom niet te verwachten. De overige werkzaamheden zullen op aangepaste wijze worden uitgevoerd, zo blijkt uit informatie van de initiatiefnemer. Dit om te voorkomen dat leefgebied voor de rugstreeppad ontstaat. Zo zullen eventuele plassen die ontstaan bij de werkzaamheden direct worden gedempt. Ook zal worden voorkomen dat op de locatie van het oude en nieuwe woonhuis open, vergraafbaar zand, waar rugstreeppadden zich zouden kunnen ingraven, langere tijd aanwezig is. Door op deze wijze te werken is niet te verwachten dat leefgebied voor de rugstreeppad aanwezig is op de locatie. Het doden en verstoren van rugstreeppadden is daarmee niet te verwachten en ook is niet te verwachten dat verblijfplaatsen worden vernietigd. Door op bovenstaande wijze te werken is een overtreding van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

7.2.3 Mitigerende maatregelen

Wanneer bovenstaande werkwijze niet mogelijk is, en niet voorkomen kan worden dat vergraafbaar zand of ondiepe plassen langere tijd aanwezig zijn op de locatie, dient rond de werklocatie in overleg met een deskundige op het gebied van rugstreeppadden amfibiescherm te worden geplaatst. Op deze wijze kan worden voorkomen dat rugstreeppadden de werklocatie kunnen bereiken. Amfibieschermen zijn schermen van plastic of worteldoek, van 50 cm hoog, die door rugstreeppadden niet kunnen worden gepasseerd. Door op bovenstaande wijze te werken is een overtreding van de Wet natuurbescherming uitgesloten.

7.3 Broedperiode vogels en zorgplicht

Er dient altijd rekening gehouden te worden met de zorgplicht en broedende vogels. Derhalve gelden hiervoor ook onderstaande twee voorwaarden:

- De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten.
- Verder kunnen bij (de start van) werkzaamheden nesten worden aangetast. De verboden in de Wet natuurbescherming zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Wet natuurbescherming voor activiteiten die vogelnesten in hun broedseizoen zouden kunnen beschadigen. Wij adviseren dan ook

werkzaamheden waarbij nesten beschadigd zouden kunnen worden, buiten het broedseizoen uit te voeren.

7.4 Vervolgstappen

- Voor wat betreft de huismus zijn geen vervolgstappen noodzakelijk
- Voor rugstreeppadden dient op aangepaste wijze te worden gewerkt. Voorkomen dient te worden dat open vergraafbaar zand en plassen langere tijd aanwezig zijn. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan dient rond de werklocatie een amfibieschermbegraaf te worden geplaatst te worden.
- Houd rekening met de broedperiode van vogels en met de zorglicht

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

BIJ 12. 2017. Kennisdocument Huismus, *Passer domesticus*.

BIJ 12. 2017. Kennisdocument Rugstreeppad, *Bufo Calamita*.

SAB, 2017. Quick scan natuur Castricum Brakersweg. Projectnummer 170210. SAB, Arnhem.

Websites:

www.rijksoverheid.nl

www.wetten.nl

www.telmee.nl